

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W KIELCACH

WYŚLANO DNIA:

28.11.2019

L. dz. 341P Podpis [signature]

POLECONY
KOPIA POTWIERDZENIEM
ODBIORU

Kielce, dnia 28 listopada 2019 r.

WK.60.23.2019

Pan Stanisław Pacocha
Wójt Gminy Gowarczów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w okresie od dnia 4 lipca do dnia 27 września 2019 roku (z przerwami) kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Gowarczów za 2018 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 2 października 2019 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową **Gminy Gowarczów**. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

1. W sposób nieprawidłowy wprowadzano zmiany do Regulaminu Organizacyjnego Urzędu wprowadzonego zarządzeniem nr 0050.39.2011 Wójta z dnia 15.06.2011 r., tj.:
 - zarządzeniem nr 0050.45.2019 Wójta z dnia 8.04.2019 r. dokonano wykreślenia zadań wyszczególnionych w § 21 pkt 3, w tym tych zadań, które zostały już usunięte z Regulaminu zarządzeniem nr 0050.100.2018 Wójta z dnia 29.11.2018 r. oraz dodano w § 21 pkt 4 Regulaminu zapis, zgodnie z którym obniżono wymiar czasu pracy Sekretarza do ¼ etatu pomimo, że treść tego zapisu została już uregulowana zarządzeniem nr 0050.100.2018, przy czym poprzedniego zapisu uprzednio nie wykreślono.
 - od dnia 30.08.2019 r. zarządzeniem nr 0050.10.2019 Wójta z dnia 30.08.2019 r. dokonano kolejnej modyfikacji Regulaminu Organizacyjnego w zakresie zadań przydzielonych do realizacji Sekretarzowi, wymienionych § 21 pkt 3 Regulaminu oraz wykreślenia zapisu w § 21 pkt 4 dotyczącego wymiaru czasu pracy Sekretarza – ¼ etatu pomimo, iż wprowadzenie tego zapisu było wadliwie.
- Ponadto jak ustalono w trakcie kontroli Regulamin Organizacyjny Urzędu, od dnia jego wprowadzenia zarządzeniem Wójta z dnia 15.06.2011 r. do dnia zakończenia niniejszej kontroli był dwudziestopięciokrotnie modyfikowany. W tym czasie nie opracowano i nie wprowadzono tekstu jednolitego tego dokumentu. Skutkiem wprowadzania kolejnych zmian do Regulaminu Organizacyjnego, bez odpowiedniego usystematyzowania ich w formie tekstu ujednoliconego było dokonywanie zmian w sposób nieprzejrzysty i niespójny. Należy mieć na uwadze,

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 2137, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

574/2019
Ku

iż Regulamin Organizacyjny jest jednym z kluczowych dokumentów określających zasady funkcjonowania Urzędu, a tym samym jest istotnym elementem systemu kontroli zarządczej. Zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym² organizację i zasady funkcjonowania urzędu gminy określa regulamin organizacyjny, nadany przez wójta w drodze zarządzenia.

Powyższe ustalenia wskazują, że system kontroli zarządczej funkcjonował w tym zakresie w Urzędzie nieprawidłowo, a tym samym naruszono przepisy, o których mowa w art. 68 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ oraz standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych w obszarze środowisko wewnętrzne – struktura organizacyjna, określone w załączniku do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r.⁴

2. Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy nie publikowano danych publicznych w zakresie przeprowadzanych w Urzędzie Gminy kontroli zewnętrznych, co narusza art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a) w związku z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej⁵.

II. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. Obowiązująca w 2018 roku w jednostce dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości wprowadzona zarządzeniem Nr 0050.87.2017 Wójta z dnia 29 grudnia 2017 r. nie została prawidłowo i w sposób kompletny opracowana oraz dostosowana do potrzeb jednostki ponieważ:
 - nie zawarto w niej wykazu ksiąg rachunkowych prowadzonych techniką ręczną,
 - nie określono zasad klasyfikacji zdarzeń na poszczególnych kontach budżetu i Urzędu, ponieważ w polityce rachunkowości wskazano, że zasady klasyfikacji zdarzeń wynikają z komentarza do planu kont ujętego w załączniku nr 1 i nr 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., a w zakresie ewidencji podatków zasady klasyfikacji zdarzeń wynikają z komentarza zawartego w rozdziale 2 rozporządzenia z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego,
 - nie określono aktualnej wersji stosowanego w jednostce oprogramowania – wskazano, że od dnia 1.01.2017 r. wykorzystywany jest program PUMA w wersji 04.107, podczas gdy ze sporządzonych w trakcie kontroli wydruków wynika, że stosowana jest wersja 04.154,
 - bezpodstawnie zawarto zapis, że „jednostkowe sprawozdania z operacji finansowych Rb-N Urzędu Gminy sporządza się o 11 dni dłużej za I, II i III kwartał, a za IV kwartał o 18 dni dłużej”,
 - w instrukcji inwentaryzacyjnej stanowiącej załącznik nr 7 do polityki rachunkowości wskazano termin zakończenia inwentaryzacji drogą weryfikacji do dnia 15 stycznia roku następnego. Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11, art. 26 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy oraz postanowieniami (terminami) zawartymi w załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów

² Dz. U. z 2019 r. poz. 506, dalej ustawa o samorządzie gminnym

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

⁴ Dz. Urz. Min. Fin. z 2009 r. poz. 84

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 1429, dalej ustawa o dostępie do informacji publicznej

⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 351, dalej ustawa o rachunkowości

publicznych w zakresie operacji finansowych⁷.

2. Na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych (31.12.2018 r.) jednostki - Urząd Gminy salda kont 800 „Fundusz jednostki” i 851 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” zostały wykazane jako salda dwustronne Wn i Ma natomiast na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych 1.01.2019 r. (BO) wykazano salda jednostronne Ma. Nieprawidłowość narusza art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania kont 800 i 851 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁸, zgodnie z którymi powyższe konta wykazują na koniec roku salda jednostronne.
3. Nie sporządzano zestawień obrotów dzienników częściowych za poszczególne okresy sprawozdawcze 2018 roku, mimo że w ramach ksiąg rachunkowych Urzędu prowadzono 5 dzienników częściowych grupujących zdarzenia wg ich rodzajów, co narusza art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
4. Do dnia kontroli w księgach rachunkowych Urzędu - konto 011 „Środki trwałe”- ujęte były grunty o łącznej wartości księgowej 61.034,00 zł przekazane w trwałą zarząd Szkole Podstawowej w Gowarczowie i Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Gowarczowie na podstawie decyzji Wójta wydanych w latach 1999-2018, co narusza art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w związku z § 2 pkt 5 do tego rozporządzenia.
5. W zakresie prawidłowości prowadzenia kont ksiąg pomocniczych w ewidencji księgowej Urzędu stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - a) na dzień 31.12.2018 r. nie zachodziła zgodność między kontem analitycznym 225 „Rozrachunki z budżetami” prowadzonym wg podziałek klasyfikacji budżetowej, które wykazywało saldo Wn w kwocie 45,00 zł i saldo Ma w kwocie 13.637,45 zł, a kontem syntetycznym które wykazywało saldo Ma w kwocie 13.603,00 zł, co narusza art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
 - b) do konta 240-001 „Pozostałe rozrachunki - PKZP” nie prowadzono ewidencji szczegółowej wg podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków, mimo że na koncie tym ujmowano w 2018 roku zobowiązania z tytułu wydatków budżetowych, tj. pożyczek z PKZP i saldo tego konta w kwocie 360,00 zł ujęto w sprawozdaniu Rb-28S za 2018 rok. Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹.
6. Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont Urzędu i budżetu przy księgowaniu w 2018 r. nw. operacji gospodarczych:
 - a) na koncie 130-02 „Rachunek bieżący jednostki – 60 Dochody UG” wg podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów: 756/75615/0310, 756/75616/0320, 756/75618/0410, 756/75618/0460,

⁷ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku

⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1393, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

900/90002/0490 nie ujęto dochodów w łącznej kwocie 2.490,20 zł, które wpłynęły bezpośrednio na rachunek bankowy budżetu i zostały ujęte w księgach budżetu Wn 133 i Ma 901 „Dochody budżetu”. Dochody te zostały powtórzone w ewidencji Urzędu na stronie Wn konta 222-01 „Rozliczenie dochodów budżetowych – Dochody Budżetu Gminy” w korespondencji ze stroną Ma konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” pod datą ostatniego dnia miesiąca, w którym wpłynęły na rachunek bankowy budżetu. W konsekwencji w sprawozdaniu Rb-27S za 2018 rok dane w ww. podziałkach klasyfikacji budżetowej zostały wykazane również na podstawie ewidencji księgowej konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” prowadzonego wg podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów. Ponadto na koncie 130-01 „Rachunek bieżący jednostki – 33 Wydatki UG” wg podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków: 85501 i 85502 §§ 2950 i 4560 nie ujęto wydatków w łącznej kwocie 7.049,72 zł z tytułu zwrotu do budżetu państwa nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych i zasiłków rodzinnych za lata ubiegłe oraz odsetek od nienależnie pobranych świadczeń, które zostały zrealizowane bezpośrednio z rachunku bankowego budżetu i ujęte w księgach budżetu Wn 902 „Wydatki budżetu” i Ma 133. Wydatki te zostały powtórzone w ewidencji Urzędu na stronie Ma konta 223-01 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w korespondencji z kontem 409 „Pozostałe koszty rodzajowe” pod datą ostatniego dnia miesiąca, w którym zostały poniesione z rachunku bankowego budżetu. W konsekwencji w sprawozdaniu Rb-28S dane w ww. podziałkach klasyfikacji budżetowej zostały wykazane na podstawie ewidencji księgowej konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania konta 130 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, w związku z § 3 ust. 1 pkt 4 i § 8 ust. 2 pkt 3 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

- b) w księgach rachunkowych Urzędu i budżetu operacje gospodarcze dotyczące projektu pn. „Nowa era komputera”, dla którego otwarto odrębny rachunek bankowy prowadzono w ewidencji budżetu konto 133-06 „Rachunek budżetu – „Nowa era komputera” oraz równolegle w ewidencji Urzędu konto 130-04 „Rachunek bieżący jednostki – Wydatki – Nowa Era Komputera”. Pomimo nieposiadania przez Urząd odrębnego rachunku bankowego do realizacji wydatków projektu, w księgach rachunkowych ujęto operację przekazania środków na wydatki projektu, tj. w budżecie Wn 223 i Ma 133-06 oraz w Urzędzie Wn 130-04 i Ma 223, na skutek czego zapisy na koncie 133-06 nie były zgodne z księgowością banku. Ponadto na koncie 133-06 dokonywano zapisów na podstawie polecenia księgowania.
- c) bezpodstawnie do dotacji udzielonych z budżetu Gminy zaliczono wydatki w łącznej kwocie 15.480,00 zł poniesione w 2018 roku przez Gminę na rzecz Staropolskiego Związku Gmin i Miast w Końskich na realizację Programu „Ekolog 14”. Operacje przekazania środków finansowych na rzecz Związku ujmowano na koncie 224 wg podziałki 900/90003/2900, a ich rozliczenie na koncie 810, zamiast zaliczać do kosztów Urzędu, co w konsekwencji spowodowało, że w zestawieniu zmian w funduszu jednostki za 2018 rok zawyżono dane w pozycji I.2.4. „Dotacje i środki na inwestycje” o kwotę 21.856,64 zł.
- d) przypis zasądzonej należności w kwocie 194.585,54 zł (roszczenie regresowe) od BB Grupa Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim ujęto na stronie Ma konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” w paragrafie 069 „Wpływy z różnych opłat”, zamiast na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne” w paragrafie 095 „Wpływy z tytułu kar i odszkodowań

wynikających z umów”.

- e) pod datą 31.12.2018 r. bezpodstawnie ujęto w ewidencji budżetu na stronie Ma konta 226-001 „Rozliczenia z jednostkami organizacyjnymi z tytułu VAT – UG w Gowarczowie” w korespondencji ze stroną Wn konta 962 „Wynik na pozostałych operacjach” kwotę 6.361,00 zł tytułem rocznej korekty kwoty podatku VAT naliczonego (odliczonego) za 2018 rok, którą dokonano w deklaracji za styczeń 2019 roku i tym samym powielono zobowiązanie ujęte w ewidencji Urzędu na koncie 225 – 04 „Rozrachunki z budżetami – Podatek VAT naliczony”. W konsekwencji zobowiązanie w kwocie 6.361,00 zł, wynikające z konta 226 wykazano niezgodnie z treścią ekonomiczną w bilansie z wykonania budżetu Gminy po stronie pasywów w poz. I.2 „Zobowiązania wobec budżetów”.
 - f) operację przelewu środków w kwocie 2.157,23 zł z rachunku bankowego wydatków na rachunek bankowy dochodów ujęto na stronie Wn konta 130-01 „Rachunek bieżący jednostki – 33 Wydatki UG” ze znakiem minus w korespondencji ze stroną Wn konta 245 „Wpływy do wyjaśnienia”, zamiast ująć Wn 245 i Ma 130-01 ze znakiem dodatnim.
Powyższe narusza zasady funkcjonowania wyżej ww. kont określone w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz art. 4 ust. 2 i art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
7. Zdarzenia dotyczące zmian w stanie środków trwałych w kwocie 1.070.346,62 zł nie zostały ujęte na koncie 011-02-03 „Środki trwałe – Budowle - 600” we właściwych okresach sprawozdawczych na skutek nieterminowego sporządzenia przez pracownika merytorycznie odpowiedzialnego za sporządzanie dowodów OT „Przyjęcie środka trwałego”. Opóźnienia w przekazywaniu dokumentów do Referatu Finansowego Urzędu wyniosły od 2 do 7 miesięcy. Ponadto za okres styczeń – maj 2019 r. naliczono jednorazowo ryczałt w wysokości 628,85 zł dnia 28.06.2019 r. w związku ze złożeniem w tym dniu oświadczeń o używaniu pojazdu do celów służbowych za ten okres. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
8. W zakresie wykazania danych w sprawozdaniach budżetowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- a) w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2018 r. (korekta nr 1 z dnia 25.03.2019 r.):
 - w rozdziale 85502 § 2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” w kolumnie 5 „Należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy)” wykazano kwotę 7.597,14 zł oraz w kol. 10 „zaległości netto” wykazano 0,00 zł, mimo że ze zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ za 2018 rok z części B wynikają należności w kwocie 550.713,84 zł oraz zaległości w kwocie 543.116,70 zł. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 6 ust. 5 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia. Pomimo niewykazania ww. należności i zaległości w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S, dane w powyższym zakresie zostały wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27S za 2018 rok (korekta nr 1 z dnia 25.03.2019 r.), co narusza § 6 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia.
 - w podziałkach klasyfikacji budżetowej: 750/75011/2010, 801/80153/2010, 852/85213/2010, 855/85504/2010, 855/85502/2010, 801/80103/2030, 801/80106/2030, 854/85415/2030, 852/85216/2030, 852/85214/2030, 852/85213/2030, 855/85501/2060, 751/75109/2010

- w kolumnie 8 „Dochody otrzymane” wykazano kwoty dotacji, które wpłynęły na rachunek bankowy budżetu gminy w okresie sprawozdawczym po pomniejszeniu o dokonane w styczniu 2019 roku zwroty, tj. w kwocie równej dochodom wykonanym. Łącznie kwotę dochodów otrzymanych zaniżono o 108.746,24 zł, tj. o kwotę niewykorzystanych części dotacji zwróconych do budżetu państwa w styczniu 2019 roku. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 5 pkt 3 instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.
- w rozdziale 75616 § 091 w kolumnie 14 „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie umorzeń zaległości podatkowych nie wykazano kwoty 138,00 zł dotyczącej umorzenia odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, wynikających z decyzji umorzeniowych wydanych w 2018 roku przez organ podatkowy, co narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a) instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.
 - b) w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2018 r. w rozdziale 90003 § 2900 w kol. 6 „Wydatki wykonane” wykazano kwotę 15.480,00 zł, mimo że z ewidencji księgowej konta 130-01 „Rachunek bieżący jednostki – 33 Wydatki UG” wg podziałki 900/90003/2900 wynika kwota 13.322,77 zł, co narusza § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
 - c) w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy za 2018 r. oraz rocznym sprawozdaniu Rb-27S Urzędu Gminy za 2018 r. zawyżono skutki obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych o kwotę 127,60 zł, co narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 1 pkt 9 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia. Ponadto dane w zakresie skutków wykazane w ww. sprawozdaniach zaokrąglono do pełnych złotych, co narusza § 8 ww. rozporządzenia.
9. W kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec IV kwartału 2018 r. sporządzonym w dniu 19 lutego 2019 r.:
- w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazano kwotę 1.530.329,89 zł, zamiast kwoty 1.530.807,84 zł, która wynika z ewidencji księgowej kont 133, 224 i 909;
 - w poz. N4.2 „należności wymagalne pozostałe” wykazano również należności wymagalne w kwocie 543.116,70 zł z tytułu dochodów realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gowarczowie związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, które wynikają z części B zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ za 2018 rok, natomiast nie wynikają z ewidencji księgowej Urzędu i budżetu,
 - w poz. N5.3 „pozostałe należności” nie wykazano należności w kwocie 4.666,23 zł od Staropolskiego Związku Gmin i Miast w Końskich, która wynika z ewidencji księgowej konta 224-003 „Rozliczenia z tytułu udzielonej dotacji – Staropolski Związek Gmin Końskie” oraz z rozliczenia finansowego przesłanego w dniu 4.02.2019 r. przez Związek.

Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

10. W zakresie terminowości sporządzenia sprawozdań z operacji finansowych za okres 2018 roku ustalono, że sprawozdanie Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec I kwartału 2018 r. sporządzono w dniu 19.04.2018 r., zamiast w terminie do dnia 10.04.2018 r., na koniec II kwartału 2018 r. sporządzono w dniu 19.07.2018 r., zamiast w terminie do dnia 10.07.2018 r., na koniec III kwartału 2018 roku sporządzono w dniu 19.10.2018 r., zamiast w terminie do dnia 10.10.2018 r., na koniec IV kwartału 2018 roku sporządzono w dniu 19.02.2019 r., zamiast w terminie do dnia 1.02.2019 r., kwartalne sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kwartału 2018 roku sporządzono w dniu 11.02.2019 r., zamiast w terminie do dnia 1.02.2019 r.

Nieprawidłowość narusza § 6 ust. 1 pkt 3 oraz § 8 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z postanowieniami (terminami) zawartymi w załączniku nr 7 do tego rozporządzenia.

11. Bez zastrzeżeń przyjęto od Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gowarczowie sprawozdanie Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału 2018 roku (sporządzone w dniu 30.01.2019 r.), w którym nie wykazano żadnych danych (sprawozdanie zerowe), pomimo posiadania przez ww. jednostkę należności wymagalnych w kwocie 543.116,70 zł z tytułu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami w części należnej j.s.t., które wynikają z części B jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ za 2018 rok sporządzonego przez GOPS w dniu 30.01.2019 r. Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 10 ust. 6 tego rozporządzenia.
12. W zakresie przeprowadzenia inwentaryzacji gruntów, środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony oraz wartości niematerialnych i prawnych na dzień 31.12.2018 r. ustalono następujące nieprawidłowości:
- a) w protokole weryfikacji salda konta 011 „Środki trwałe” wyspecyfikowano numery oraz nazwy wszystkich kont analitycznych prowadzonych do konta 011 wg grup wraz z saldami oraz wskazano, że saldo jest zgodne z ewidencją środków trwałych, a w przypadku konta analitycznego 011-10 „Środki trwałe – Grunty” również zgodne z ewidencją mienia. Inwentaryzacja nie spełnia wymogów prawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji, bowiem nie wynika z niej, że dokonano porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi. Ponadto w protokole wskazano środki trwałe, które nie podlegają inwentaryzacji drogą weryfikacji a podlegają spisowi z natury, np. maszyny, urządzenia, kotły oraz środki transportu. Weryfikacja gruntów powinna polegać na sprawdzeniu, czy jednostka dysponuje dokumentami, potwierdzającymi jej tytuł prawny do gruntu oraz czy w ciągu roku nastąpiły zmiany w tym zakresie, z kolei weryfikacja środków trwałych trudno dostępnych ma na celu potwierdzenie ich istnienia, przydatności lub dokonanych ulepszeń na podstawie odpowiednich dokumentów. Weryfikacja polegająca na przepisaniu z ewidencji księgowej do „Protokołu weryfikacji” nazw i sald poszczególnych kont analitycznych nie pozwala na ustalenie

stanu rzeczywistego i nie ujawnia rozbieżności między ewidencją księgową a dokumentami źródłowymi.

- b) w protokole weryfikacji salda konta 020 wskazano stan wartości niematerialnych i prawnych na dzień 1.01.2018 r. i dzień 31.12.2018 r. oraz tytuł zwiększenia w 2018 roku wraz z kwotą i nr dowodu źródłowego. Z protokołu nie wynika, że porównano dane ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i zweryfikowano wartość tych składników. Tak przeprowadzona inwentaryzacja ww. składników aktywów nie pozwala na potwierdzenie, czy wszystkie wartości niematerialne i prawne faktycznie wykorzystywane są do realizacji zadań jednostki. Inwentaryzacja WNIIP powinna polegać na zweryfikowaniu stanu księgowego z posiadaną dokumentacją (np. licencją praw autorskich lub umową) będącą w dyspozycji komórek organizacyjnych, którym powierzono pieczę nad tymi składnikami majątku. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

III. W zakresie wykonania budżetu:

1. Nie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w sprawie możliwości sfinansowania deficytu budżetu planowanego w projekcie uchwały budżetowej oraz w uchwale budżetowej Gminy na 2018 rok, co narusza art. 246 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁰.
2. W 2018 roku dopuszczono do przekroczenia limitu wydatków ustalonych w planie finansowym jednostki Urząd Gminy, w dz. 400 rozdz. 40002 § 4260 o kwotę 7.608,96 zł poprzez opłacenie w dniu 20.12.2018 r.: FV nr WD/00-17439/1118/W z dnia 6.12.2018 r. na kwotę 1.848,69 zł, FV nr WD/00-17440/1118/W z dnia 6.12.2018 r. na kwotę 1.600,27 zł oraz FV nr 16/1812/00000716 z dnia 10.12.2018 r. na kwotę 6.618,02 zł za dystrybucję energii elektrycznej. Powyższe narusza art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, natomiast nienależyte dokonanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczej lub finansowej z planem finansowym narusza art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) i art. 54 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy.

IV. W zakresie dochodów budżetowych:

1. Przypadającą Gminie należność z tytułu zwrotu kosztów za zużytą energię elektryczną od wynajmującej lokal w remizie OSP w Gielzowie ustalono i pobrano w zawyżonej wysokości o kwotę 1.468,19 zł, co narusza art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.
2. W zakresie sporządzenia deklaracji na podatek od nieruchomości na 2018 rok przez podatnika – Gmina Gowarczów stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - nie wykazano gruntów o łącznej powierzchni 905,012 m² podlegających zwolnieniu na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
 - nie wykazano oraz nie opodatkowano podatkiem od nieruchomości gruntów o łącznej powierzchni 131.328 m², których właścicielem jest Skarb Państwa, zaś władza nimi jako zarządca dróg publicznych Gmina Gowarczów oraz gruntów o łącznej powierzchni 73.356 m² będących we władaniu samoistnym, co spowodowało zaniżenie podatku od nieruchomości za 2018 rok o kwotę 24.562,00 zł.

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

W konsekwencji zaniżono skutki obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S za 2018 r. łącznie o kwotę 73.686,24 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹¹, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 oraz ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹² oraz art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne¹³.

3. W zakresie weryfikacji składanych deklaracji na podatek od nieruchomości przez osoby prawne stwierdzono, że podatnik o nr konta 1 w deklaracji na 2018 rok wykazał do opodatkowania 704,83 m² powierzchni gruntów związanych z działalnością gospodarczą, podczas gdy z ewidencji geodezyjnej wynika, że podatnik jest właścicielem 587 m² gruntów oznaczonych symbolem Bi - zaniżenie podatku od nieruchomości za 2018 rok wynosi 88,37 zł. Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i ust. 3 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.

V. W zakresie wydatków budżetowych:

1. Pracownikowi zatrudnionemu w okresie od 17.12.2018 r. do 31.03.2019 r. na stanowisku Sekretarza, na podstawie umowy o pracę zawartej na czas zastępstwa, Wójt przyznał w dniu 27.02.2019 r. jednorazowy dodatek specjalny w wysokości 1.000,00 zł, w związku ze zwiększeniem obowiązków na czas wyborów sołeckich. Pracownikowi przyznano dodatek specjalny, pomimo iż sprawowanie nadzoru nad zadaniami związanymi z przeprowadzeniem wyborów parlamentarnych, prezydenckich, samorządowych i referendum oraz wyborów jednostek pomocniczych gminy należało do podstawowych zadań realizowanych przez Sekretarza, zgodnie z obowiązującym Regulaminem Organizacyjnym Urzędu. Powyższym działaniem naruszono zasady dotyczące przyznawania dodatków specjalnych, określone w art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych¹⁴ oraz §6 ust. 1 Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu, wprowadzonego zarządzeniem nr 23/09 Wójta z dnia 16.06.2009 r.
2. W zakresie zwrotu kosztów z tytułu używania przez pracowników Urzędu do celów służbowych samochodów osobowych niebędących własnością Gminy do przejazdów lokalnych, wypłacanych w formie miesięcznych ryczałtów stwierdzono, że:
 - a) Zastępca Wójta w oświadczeniu o używaniu własnego samochodu w celach służbowych do przejazdów lokalnych za wrzesień 2018 r. wykazała 1 dzień korzystania z urlopu wypoczynkowego, zamiast 2 dni oraz w oświadczeniu za grudzień 2018 r. nie wykazała żadnego dnia urlopu wypoczynkowego zamiast wykazać 1 dzień - zawyżono wypłatę ryczałtów z tytułu używania samochodu prywatnego do celów służbowych na jazdy lokalne za ww. miesiące łącznie o kwotę 22,80 zł.
 - b) Wójtowi w miesiącu listopadzie 2018 r. wysokość przysługującego ryczałtu z tytułu używania samochodu prywatnego do celów służbowych na jazdy lokalne została naliczona w nieprawidłowej wysokości, tj. w kwocie 262,13 zł, zamiast w kwocie 239,34 zł – zawyżenie wynosi kwotę 22,79 zł.

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 900 ze zm., dalej Ordynacja podatkowa

¹² Dz.U. z 2019 r. poz. 1770 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

¹³ Dz. U. z 2019 r., poz. 725, dalej Prawo geodezyjne i kartograficzne

¹⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 ze zm., dalej ustawa o pracownikach samorządowych

Powyższe narusza § 4 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy¹⁵ oraz art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

3. W umowach w sprawie warunków używania i zasad zwrotu kosztów używania do celów służbowych na jazdy lokalne samochodów osobowych nie będących własnością Gminy w sposób nieprawidłowy ustalono okres, na jaki zostały zawarte. Ustalono, że umowy zawarto na okres przekraczający rok budżetowy, co narusza art. 46 ust. 1 oraz art. 261 ustawy o finansach publicznych.
4. W okresie styczeń-listopad 2018 r. energia elektryczna do punktów poboru znajdujących się na terenie Gminy Gowarczów, tj.: Oświetlenie Uliczne Kamienna Wola i Oświetlenie Uliczne Giełzów 2 dostarczana była przez sprzedawcę rezerwowego, tj. PGE Obrót S.A. za cenę 0,4935 netto zł/kWh energia dzienna i 0,3510 netto zł/kWh energia nocna w miesiącach styczeń-lipiec 2018 r. oraz 0,8972 netto zł/kWh energia dzienna i 0,6382 netto zł/kWh energia nocna w miesiącach sierpień-listopad 2018 r., mimo że ww. punkty poboru objęte były umową sprzedaży energii elektrycznej Nr ZP-272.1.36.2017.EP zawartą (w wyniku przeprowadzenia postępowania w trybie przetargu nieograniczonego przez Gminę Końskie wspólnie z Gminą Radoszyce i Gminą Gowarczów) w dniu 21.12.2017 r. z Tauron Sprzedaż sp. z o.o., zgodnie z którą cena jednostkowa za jedną kWh wynosiła 0,2208 zł netto. Ponadto ww. umową sprzedaży energii elektrycznej nie objęto punktów poboru: Hydrofornia w Gowarczowie i Budynek Wodociągu w Bernowie, wskutek czego do ww. punktów energia również była dostarczana do listopada 2018 roku przez sprzedawcę rezerwowego PGE Obrót S.A. za cenę 0,3941 netto zł/kWh w okresie styczeń-lipiec 2018 r. i 0,7166 netto zł/kWh w okresie sierpień-listopad 2018 r. Ww. punkty poboru zostały objęte przez Tauron Sprzedaż sp. z o.o. dopiero od dnia 1.12.2018 r. na podstawie aneksu nr 1 z dnia 15.10.2018 r. Jednocześnie stwierdzono, że dla punktu poboru Oczyszczalnia Ścieków w Rudzie Białaczowskiej nie była możliwa zmiana sprzedawcy na Tauron Sprzedaż sp. z o.o. z przyczyn leżących po stronie Gminy (brak dostosowania układu pomiarowego), w związku z czym energia elektryczna do tego punktu dostarczana była również przez PGE Obrót S.A. Układ pomiarowy został dostosowany w grudniu 2017 roku, po zawarciu umowy z Tauron Sprzedaż sp. z o.o. Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 2 i ust. 4 ustawy o finansach publicznych.
5. W 2018 r. Gmina przeprowadziła postępowanie o udzieleniu zamówienia publicznego pn. "Przebudowa dróg gminnych", którym realizacja części 1 zamówienia dotyczyła remontu drogi wewnętrznej (niepublicznej) zlokalizowanej na terenie Gminy (ul. Tadeusza Kościuszki) o długości 250,00 mb, usytuowanej na trzech działkach o nr ewidencyjnych: 4483, 902, 4484, przy czym jedna z działek o nr ewidencyjnym 4483, na której usytuowana jest droga o długości 100 mb, jest własnością Powiatu Koneckiego. W dniu 11.04.2018 r. z wybranym Wykonawcą Wójt, przy kontrasygnacie Skarbnika, zawarł umowę nr ORG.032.16.2018 na realizację Części 1 przedmiotowego zamówienia, za wynagrodzeniem ryczałtowym w wysokości 51.437,78 zł brutto. Wykonawca wystawił fakturę VAT nr FV/000138/18 z dnia 29.06.2018 r. na kwotę 51.437,78 zł brutto, która została zapłacona terminowo. Gmina w całości ze środków własnych

¹⁵ Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm. dalej rozporządzenie w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy

sfinansowała koszt remontu tej drogi, w tym odcinka o długości 100 mb usytuowanego na działce o nr ewidencyjnym 4483, którego właścicielem jest Powiat Konecki. Tym samym naruszono art. 8 ust. 3, w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych¹⁶ oraz art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

6. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Gowarczów” realizowanego w 2018 r. w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia określono wymagania, o których mowa w art. 29 ust. 3a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁷, polegające na obowiązku zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności w zakresie realizacji przedmiotu zamówienia, w tym prac fizycznych oraz operatorów sprzętu (tj. kierowcy pojazdów, osoby do załadunku odpadów). Szczegółowe uregulowania w zakresie sposobu dokumentowania zatrudnienia osób, uprawnień Zamawiającego w zakresie kontroli spełniania przez wykonawcę wymagań, o których mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp określono w § 3b SIWZ. W § 3b ust. 3 SIWZ sformułowano, że z tytułu niespełnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących ww. czynności Zamawiający przewiduje sankcję w postaci obowiązku zapłaty przez wykonawcę kar umownych w wysokości określonej w umowie. Zarówno w projekcie umowy, jak i w zawartej umowie z wybranym Wykonawcą nie ujęto zapisów określających wysokość kar umownych z tytułu niespełniania tych wymagań, przez co naruszono art. 7 ust. 1 oraz art. 36 ust. 2 pkt 8a ppkt b) ustawy Prawo zamówień publicznych.
7. W §3 ust. 2.5 Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Gowarczów” realizowanego w 2018 r. określono jedynie wymagania dotyczące pojazdów, natomiast nie określono wymagań, jakie Zamawiający winien żądać od wykonawcy ubiegającego się o udzielenie zamówienia publicznego na odbiór odpadów, polegających na zapewnieniu odpowiedniego usytuowania i wyposażenia bazy magazynowo -transportowej. Powyższe narusza art. 9d ust. 1 pkt 4 w związku z art. 6d ust. 4 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach¹⁸.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Gowarczów poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

¹⁶ Dz.U. z 2018 r. poz. 2068 ze zm., dalej ustawa o drogach publicznych

¹⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

¹⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm., dalej ustawa o utrzymaniu porządku i czystości w gminach

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt, jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Opracować i wprowadzić tekst jednolity Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy, zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. W przypadku dokonywania licznych zmian w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu, zadbać o opracowywanie i wprowadzanie tekstu jednolitego, aby ograniczyć ryzyko dokonywania zmian w Regulaminie w sposób nieprawidłowy, w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej stosownie do art. 69 ust. 1 pkt 2, w związku z art. 68 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych oraz standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych.
2. Udostępniać informacje publiczne m.in. o dokumentacji przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów ją przeprowadzających, poprzez publikację na stronie BIP Gminy, stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a) tiret drugie w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.
3. Opracować prawidłowo i w sposób kompletny dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, w szczególności: określić zasady klasyfikacji zdarzeń na poszczególnych kontach budżetu i Urzędu, wersję stosowanego w jednostce oprogramowania komputerowego oraz ująć wykaz ksiąg rachunkowych prowadzonych techniką ręczną, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Ponadto wyeliminować uregulowania sprzeczne z powszechnie obowiązującymi przepisami – w zakresie inwentaryzacji i sprawozdawczości.
4. Stany aktywów i pasywów występujące w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia (BZ), wprowadzać w tej samej wysokości i po tych samych stronach konta w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych (BO), stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze zasady funkcjonowania kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia

Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.

5. Przy prowadzeniu dzienników częściowych, grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
6. Księgi rachunkowe prowadzić w sposób umożliwiający sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości, w szczególności do rozrachunków z tytułu wydatków budżetowych prowadzić konta ksiąg pomocniczych według podziałek klasyfikacji wydatków.
7. Zapewnić zgodność ewidencji syntetycznej z ewidencją analityczną prowadzoną do konta 225 „Rozrachunki z budżetami” wg podziałek klasyfikacji budżetowej, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
8. Zrealizowane dochody Urzędu, z tytułu podatków i opłat, które wpłynęły na rachunek bieżący budżetu Gminy oraz zrealizowane bezpośrednio z rachunku bankowego budżetu wydatki Urzędu powtarzać w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”, stosownie do zasad funkcjonowania konta 130 określonych w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości oraz w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, w związku z § 3 ust. 1 pkt 4 oraz § 8 ust. 2 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
9. W księgach rachunkowych Urzędu i budżetu ujmować operacje gospodarcze zgodnie z ich treścią ekonomiczną oraz zgodnie z zasadą podwójnego zapisu, stosownie do art. 4 ust. 2 i art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont jednostki określonych w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz w obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, a w szczególności:
 - a) w sytuacji, gdy Urząd nie posiada odrębnego rachunku bankowego dla projektu operacje związane z dokonaniem i rozliczeniem wydatków projektu realizowanych przez Urząd Gminy ujmować:
 - dokonanie wydatku:
w księgach rachunkowych budżetu gminy:
Wn 902 „Wydatki budżetu”
Ma 133 „Rachunek budżetu (dla projektu)”
i jednocześnie
w księgach rachunkowych Urzędu:
Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”
Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki (dla projektu)”
 - rozliczenie zrealizowanych przez Urząd wydatków na realizację projektu:
Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”
Ma 800 „Fundusz jednostki”,
 - b) przypis zasądzonych należności regresowych ujmować zapisem: Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i Ma 760 „Pozostałe przychody operacyjne”,

- c) operacje przekazania środków finansowych na rzecz Staropolskiego Związku Gmin i Miast w Końskich na podstawie zawartych porozumień ujmować na koncie 761 „Pozostałe koszty operacyjne”,
 - d) w ewidencji księgowej budżetu na koncie 226-001 „Rozliczenia z jednostkami organizacyjnymi z tytułu VAT – UG w Gowarczowie” nie powielać zobowiązań ujętych w ewidencji Urzędu na koncie 225 – 04 „Rozrachunki z budżetami – Podatek VAT naliczony” w zakresie rocznej korekty kwoty podatku VAT naliczonego (odliczonego).
10. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
11. Zapewnić bieżące przekazywanie do Referatu Finansowego dowodów OT dotyczących przyjęcia środków trwałych z inwestycji oraz oświadczeń o używaniu samochodu prywatnego do celów służbowych, celem umożliwienia ujmowania zdarzeń w miesiącu, w którym wystąpiły.
12. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a w szczególności:
- a) w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych:
 - w § 236 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” w kol. 5 „Należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy)”, kol. 10 „zaległości netto” i kol. 11 „nadpłaty” wykazywać kwoty zgodne z danymi wykazywanymi w sprawozdaniu Rb-27ZZ w części B danych uzupełniających, stosownie do § 6 ust. 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia;
 - w kol. 8 „Dochody otrzymane” w zakresie dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa wykazywać faktyczne kwoty dotacji, które wpłynęły na rachunek bankowy Gminy w okresie sprawozdawczym, po pomniejszeniu o dokonane w tym okresie zwroty, stosownie do § 3 ust. 5 pkt 3 załącznika nr 36 do ww. rozporządzenia;
 - w kol. 14 „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w § 091 wykazywać kwoty dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy umorzeń odsetek za zwłokę, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a) załącznika Nr 36 do ww. rozporządzenia.
 - b) w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych w kol. 6 „Wydatki wykonane” wykazywać dane wynikające z ewidencji księgowej konta 130, stosownie do § 8 ust. 2 pkt 3 załącznika nr 36 do ww. rozporządzenia.
 - c) w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy, a w konsekwencji w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okresy sprawozdawcze” w podatku od środków transportowych wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki

obniżenia górnych stawek podatkowych, z uwzględnieniem złożonych w trakcie roku budżetowego korekt deklaracji za lata ubiegłe, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 9 i 12 oraz § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do ww. rozporządzenia.

13. Kwartalne sprawozdanie Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki, rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. W sprawozdaniu Urzędu nie wykazywać należności wymagalnych z tytułu dochodów realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gowarczowie związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. Dane w powyższym zakresie winna wykazać w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N ww. jednostka realizująca te zadania.
14. Przestrzegać terminów sporządzania kwartalnych sprawozdań Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych oraz Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji określonych w załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, stosownie do § 8 ust 2 pkt 2 tego rozporządzenia.
15. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji drogą porównania danych odpowiednio dokumentować oraz powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
16. Opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie możliwości sfinansowania deficytu budżetu planowanego w projekcie uchwały budżetowej oraz w uchwale budżetowej Gminy publikować na zasadach określonych w ustawie o dostępie do informacji publicznej, w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania, stosownie do art. 246 ust. 2 i ust. 3 ustawy o finansach publicznych.
17. Wydatków budżetowych dokonywać w granicach kwot określonych uchwałą budżetową oraz planem finansowym, przy uwzględnieniu prawidłowo dokonanych przeniesień, zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
18. Zobowiązać Skarbnika do dokonywania należytej wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, stosownie do 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) i art. 54 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
19. Prawidłowo ustalać przypadające Gminie należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych. Dokonać zwrotu kwoty 1.468,19 zł osobie fizycznej, która do stycznia 2019 r. wynajmowała lokal w remizie OSP w Giełzowie.
20. Prawidłowo sporządzać deklaracje na podatek od nieruchomości Gminy, a w szczególności wykazywać do opodatkowania grunty będące własnością Skarbu Państwa, którymi Gmina włada jako zarządca dróg publicznych oraz grunty znajdujące się w posiadaniu samoistnym Gminy, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 oraz ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Sporządzić korekty deklaracji Gminy za lata 2014-2018.

21. Dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez podatników deklaracji, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt. 2 i pkt 3 Ordynacji podatkowej.
22. Wymiaru podatku – w zakresie powierzchni gruntów dokonywać na podstawie danych zawartych w ewidencji gruntów i budynków, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.
23. Prawidłowo opodatkować podatnika o numerze konta 1 z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.
24. Dodatki specjalne przyznawać pracownikom Urzędu w sposób określony w art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych oraz obowiązującym w Urzędzie Regulaminie wynagradzania pracowników.
25. Zwrotu kosztów używania przez pracowników Urzędu pojazdów prywatnych do celów służbowych obliczać zgodnie z zasadami określonymi w § 4 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.
26. Zobowiązania do sfinansowania w danym roku, w tym te wynikające z zawartych umów w sprawie warunków używania i zasad zwrotu kosztów używania do celów służbowych na jazdy lokalne samochodów osobowych nie będących własnością Gminy, zaciągać do wysokości wynikającej z planu wydatków, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich, stosownie do art. 46 ust. 1 oraz art. 261 ustawy z dnia o finansach publicznych.
27. Wydatków dokonywać na podstawie umów zawartych na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, stosownie do art. 44 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.
28. Zadbać, aby w przyszłości Gmina finansowała ze środków własnych zadania polegające na budowie, przebudowie, remoncie, utrzymaniu, ochronie i oznakowaniu wyłącznie tych dróg wewnętrznych (niepublicznych), które usytuowane są na gruntach należących do Gminy, lub którymi Gmina zarządza, stosownie do art. 8 ust. 3 ustawy o drogach publicznych.
29. W umowach zawieranych w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych na realizację usług każdorazowo zawierać zapisy szczegółowo określające sankcje z tytułu niespełniania wymagań, o których mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do art. 7 ust. 1 i art. 139 ust. 1 tej ustawy.
30. W przypadku realizacji zamówienia na odbiór odpadów komunalnych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia określać szczegółowe wymagania stawiane przedsiębiorcom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości polegające na zapewnieniu odpowiedniego usytuowania i wyposażenia bazy magazynowo-transportowej, stosownie do art. 6d ust. 4 pkt 6, w związku z art. 9d ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Rada Gminy Gowarczów

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

mgr Zbigniew Rekas